

Akční plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Libereckého kraje 2016-2020 (AP 2016-2020)

Zpracovatelé:

Ing. Aleš Kočí, SEV DIVIZNA

Ing. Martin Modrý, PhD., STŘEVLIK

Květen 2016

Obsah

- 1) Úvod, seznam zkratk
- 2) Vyhodnocení plnění Akčního plánu EVVO 2011-2013 a zhodnocení dalšího významu opatření Akčního plánu 2011-2013
- 3) Státní program EVVO a EP
- 4) Způsob financování systému EVVO
- 5) Definice oblastí AP 2016-2020
- 6) Cíle a opatření AP 2016-2020

1) Úvod

V roce 2010 byla Zastupitelstvem Libereckého kraje schválena Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Libereckého kraje pro období 2011-2020 (Koncepce EVVO). Jako součást koncepce byl schválen Akční plán EVVO LK na období 2011-2013, který definoval hlavní opatření, klíčové partnery a spolupracující subjekty.

Tento Akční plán je nosným materiálem pro rozvoj EVVO. Vzhledem k tomu, že většina opatření Akčního plánu byla trvalého, časově neomezeného charakteru, bylo podle něj postupováno i v letech 2014-2015.

Z důvodu potřeby konkretizace jednotlivých opatření a částečných změn v pojetí struktury EVVO v Libereckém kraji bylo zahájeno zpracování Akčního plánu EVVO Libereckého kraje 2016-2020 (AP 2016-2020). Cílem bylo zejména zajistit podmínky pro další rovnoměrný rozvoj EVVO na celém území Libereckého kraje a co nejúčinnější využití veřejných zdrojů vkládaných do environmentální výchovy. V říjnu a listopadu 2014 proběhly konzultace s významnými subjekty, které poskytují služby EVVO na území Libereckého kraje (nevládní neziskové organizace, příspěvkové organizace, veřejná správa, nadační fond....). Pomocí cílených řízeným rozhovorům se podařilo získat poměrně jasný přehled potřeb a očekávání těchto organizací v oblasti podpory EVVO Libereckým krajem. Z těchto diskusí vyplývají navrhovaná opatření, která jsou v AP 2016-2020 popsána.

Seznam zkratk:

AP	Akční plán
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
EP	Environmentální poradenství
EVP	Ekologický (environmentální) vzdělávací program
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
KULK	Krajský úřad Libereckého kraje
LK	Liberecký kraj
MA21	Místní agenda 21
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	Nevládní nezisková organizace
OPVVV	Operační program věda, výzkum, vzdělávání
OPŽP	Operační program životní prostředí
OŽPZ	Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Libereckého kraje
PR	Public Relations
PS	Poradní skupina
SEV	Střediska ekologické (environmentální) výchovy
SEVER	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory
SP EVVO	Státní program environmentální výchovy vzdělávání a osvěty
ŠUŽ	Škola pro udržitelný život
ŠVP	Školní vzdělávací program
TK	Tisková konference
TUL	Technická univerzita Liberec
TZ	Tisková zpráva
VOŠ	Vyšší odborná škola

2) Vyhodnocení plnění Akčního plánu EVVO 2011-2013 a zhodnocení dalšího významu opatření Akčního plánu 2011-2013

V rámci přípravy AP 2016-2020 bylo provedeno vyhodnocení plnění jednotlivých opatření AP 2011-2013. Vysoká míra splnění (60 % a výše) byla vyhodnocena zejména u opatření týkajících se podpory začleňování vlastního environmentálního vzdělávání do škol, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a podpory stávajících sítí školských zařízení.

Nedostatečná míra plnění se objevila zejména v oblastech organizace systému EVVO jako celku, tvorby podmínek pro snižování dopadů veřejných organizací na životní prostředí a environmentální vzdělávání mimo oblast školství.

Z hlediska dalšího významu pro rozvoj EVVO byla většina stávajících opatření vyhodnocena jako přínosná a bylo doporučeno jejich zahrnutí do AP 2016-2020. Význam pro AP 2016-2020 dle zpracovatelů nemají opatření přesahující z jiných oborů (např. MA21) či opatření duplikující národní aktivity.

Při vyhodnocování plnění opatření z akčního plánu 2011-2013 se projevilo nedostatečné personální zajištění úkolů akčního plánu na odboru životního prostředí a zemědělství KÚLK.

Vyhodnocení plnění a významu pro AP 2016-2020

Opatření:

1. Podporovat aktivity organizací, které pořádají programy a publikují informace s tematikou EVVO pro rodiny s dětmi			
Míra splnění (%)	47	Význam pro AP 2016-2020	ANO
2. Koordinovat síť Mrkvička – síť mateřských škol realizujících EVVO, poskytovat MŠ informační a metodický servis, nabízet vzdělávací materiály a vzdělávací programy pro pedagogy MŠ			
Míra splnění (%)	100	Význam pro AP 2016-2020	ANO
3. Vytvářet podmínky pro snižování nepříznivých dopadů provozu MŠ na životní prostředí (např. zavádění environmentálně šetrných provozů, přírodní úpravy zahrad MŠ, využívání místních produktů a produktů ekologického zemědělství, podnětné přírodní prostředí v areálu MŠ) – publikovat informační a metodické materiály, motivovat zřizovatele škol k podpoře této činnosti, formou grantového fondu podporovat tyto aktivity i finančně, preferovat environmentálně šetrná řešení při rozhodování o investicích			
Míra splnění (%)	12	Význam pro AP 2016-2020	ANO
4. Systematicky podporovat začleňování EVVO do ŠVP škol, metodicky a informačně podporovat hodnocení EVVO (např. podpora sítě MRKEV a vzdělávacích akcí v rámci této sítě, prezentace příkladů dobré praxe apod.)			
Míra splnění (%)	95	Význam pro AP 2016-2020	ANO
5. Rozvíjet síť vzdělávacích organizací a institucí (SEV, ekocentra, školy) působících v oblasti EVVO, zajistit udržitelnost této sítě a rovnoměrnost nabídky na celém území LK, systematicky podporovat nabídku vzdělávacích programů poskytovaných v rámci této sítě jako veřejnou službu. Nabídku programů vyhodnocovat z hlediska zahrnutí klíčových témat EVVO, pokrytí území kraje a uspokojení poptávky po službách EVVO			
Míra splnění (%)	17	Význam pro AP 2016-2020	ANO
6. Propagovat nabídku ověřených a kvalitních vzdělávacích programů na www.ekovychovalk.cz , motivovat školy k jejich využívání (např. doporučení školám, příklady dobré praxe, pomůcky v oblasti EVVO apod.)			
Míra splnění (%)	7	Význam pro AP 2016-2020	ANO
7. Sledovat a vyhodnocovat kvalitu poskytovaných programů EVVO nabízených školám			
Míra splnění (%)	3	Význam pro AP 2016-2020	NE
8. Vytvářet podmínky pro snižování nepříznivých dopadů provozu ZŠ a SŠ na životní prostředí (např. zavádění environmentálně šetrných provozů, přírodní úpravy zahrad ZŠ, využívání místních produktů a produktů ekologického zemědělství, bezpečné cesty do škol, podnětné přírodní prostředí ve školním areálu apod.) – publikovat informační a metodické materiály, motivovat zřizovatele škol k podpoře této činnosti, formou grantového fondu podporovat tyto aktivity i finančně, preferovat environmentálně šetrná řešení při rozhodování o investicích			
Míra splnění (%)	17	Význam pro AP 2016-2020	ANO

9. Spolupracovat s TUL, podporovat zapojení pedagogů a studentů do výzkumu v oblasti EVVO a nabídky programů EVVO v Libereckém kraji			
Míra splnění (%)	12	Význam pro AP 2016-2020	ANO
10. Spolupracovat s VOŠ a TUL při snižování nepříznivých dopadů provozu na životní prostředí (např. zavádění environmentálně šetrných provozů, využívání místních produktů a produktů ekologického zemědělství, podnětné přírodní prostředí ve školním areálu apod.) – publikovat informační a metodické materiály, motivovat zřizovatele škol k podpoře této činnosti, formou grantového fondu podporovat tyto aktivity i finančně, preferovat environmentálně šetrná řešení při rozhodování o investicích			
Míra splnění (%)	0	Význam pro AP 2016-2020	NE
11. Podporovat environmentální vzdělávání úředníků územně samosprávních celků v souladu se systémem vzdělávání úředníků územně samosprávních celků s využitím akreditovaných vzdělávacích programů a dalších forem vzdělávání, např. e-learningových kurzů			
Míra splnění (%)	3	Význam pro AP 2016-2020	ANO
12. Podporovat snižování nepříznivých dopadů provozu úřadů veřejné správy na životní prostředí (zavádění a rozšiřování směrnic <i>green procurement</i> , preference environmentálně šetrných řešení při rozhodování o investicích atp.)			
Míra splnění (%)	7	Význam pro AP 2016-2020	ANO
13. Informačně a metodicky podporovat firmy a organizace uplatňující environmentální principy a zavádějící dobrovolné environmentální nástroje, jejichž součástí je EVVO zaměstnanců, v rámci propagace Libereckého kraje propagovat regionální environmentálně šetrné výrobky např. v potravinářství			
Míra splnění (%)	8	Význam pro AP 2016-2020	ANO
14. Systematicky podporovat nabídku DVPP pro řídicí pracovníky, školní koordinátory EVVO a ostatní pedagogické pracovníky, zejména nabídku akreditovaných programů a aktivity informačních a metodických sítí pedagogů EVVO (MRKEV)			
Míra splnění (%)	60	Význam pro AP 2016-2020	ANO
15. Systematicky podporovat nabídku vzdělávání pro pracovníky vzdělávacích institucí neziskového charakteru – vzdělavatelů a lektorů, zejména nabídku akreditovaných programů. Podílet se na vzniku systému dalšího vzdělávání a ověřování kvality lektorů			
Míra splnění (%)	40	Význam pro AP 2016-2020	ANO
16. Podporovat osvětu a šíření informací mezi veřejností z oblasti ochrany životního prostředí, zemědělství, lesnictví a vodního hospodaření s vazbou na životní prostředí, a to formou publikování informací (elektronicky na www.ekovychovalk.cz , tiskem), pořádání programů a podpory realizace osvětových programů dalších subjektů			
Míra splnění (%)	62	Význam pro AP 2016-2020	ANO
17. Podporovat akce zapojující veřejnost do rozhodování v oblasti životního prostředí, poskytovat informace a metodickou podporu pro realizaci MA21, podporovat dobrovolnictví a propagovat ho jako žádoucí formu aktivního zapojování veřejnosti do péče o životní prostředí			
Míra splnění (%)	0	Význam pro AP 2016-2020	NE

18. Podporovat aktivity existujících sítí v EVVO (Mrkvička, MRKEV) a využívat příklady jejich dobré praxe pro širší komunikaci ostatních organizací a institucí v oblasti EVVO, podporovat pořádání společných akcí (konference, semináře) a publikační činnost			
Míra splnění (%)	78	Význam pro AP 2016-2020	ANO
19. Obnovit činnost mezirezortní pracovní skupiny (bývalého poradního výboru), konstituovat její pozici v rámci Libereckého kraje a mezi subjekty aktivními v EVVO, formulovat její statut, plán činnosti, komunikační strategii			
Míra splnění (%)	0	Význam pro AP 2016-2020	ANO
20. Monitorovat kvalitu poskytovaných programů a služeb EVVO, přijmout standardy kvality a podmínky pro certifikaci služeb a lektorů stanovené na celorepublikové úrovni (státní program, viz opatření 15)			
Míra splnění (%)	2	Význam pro AP 2016-2020	NE
21. Formulovat konkrétní hodnoty indikátorů k jednotlivým opatřením na základě schváleného rozpočtu LK, monitorovat naplňování indikátorů a hodnotit realizaci opatření s vazbou na cílový stav, aktualizovat indikátory pro další období (rok plnění aktuálního akčního plánu, akční plán na další období)			
Míra splnění (%)	0	Význam pro AP 2016-2020	ANO
22. V rámci stanovených výdajových limitů vyčlenit prostředky z rozpočtů rezortů na plnění úkolů akčního plánu formou jednorázových a víceletých zakázek			
Míra splnění (%)	68	Význam pro AP 2016-2020	ANO
23. Na podporu EVVO efektivně využívat prostředky ze státního rozpočtu a dalších veřejných rozpočtů (SFŽP, OPŽP, OPVK, případně dalších operačních programů a finančních nástrojů)			
Míra splnění (%)	57	Význam pro AP 2016-2020	ANO
24. V rámci stanovených limitů vyčlenit prostředky na spolufinancování, popř. na podporu předfinancování projektů dalších subjektů v oblasti EVVO, které významně přispívají k rovnoměrnému pokrytí Libereckého kraje nabídkou kvalitních programů EVVO			
Míra splnění (%)	12	Význam pro AP 2016-2020	ANO

3) Státní program EVVO a EP

Pro Ministerstvo životního prostředí ČR zpracovává Středisko ekologické výchovy SEVER Hradec Králové, o.p.s. od prosince 2015 **Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství (dále SP EVVO a EP)**. Nyní SP EVVO a EP ve fázi vypořádávání připomínek z meziresortního připomínkového řízení. Schválení tohoto dokumentu dle harmonogramu se předpokládá na konci června roku 2016.

V návaznosti na zákon č.123/1998 Sb. lze odvodit, že účelem SP EVVO a EP je popsat strategii a zajistit konkrétní kroky k naplnění následujících odpovědností stanovených tímto zákonem:

- vytváření podmínek pro realizaci a rozvoj EVVO ze strany ústředních správních úřadů
- podpora EVVO zajišťovaného prostřednictvím státních i nestátních organizací ze strany Ministerstva životního prostředí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, dalších ústředních správních úřadů, krajů a obcí
- podpora rozvoje environmentálního poradenství ze strany Ministerstva životního prostředí ČR a krajů
- zařazení environmentální výchovy do základních pedagogických dokumentů a podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy
- zpracování, koordinace a aktualizace krajských koncepcí environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ze strany krajů
- podíl obcí na realizaci krajských koncepcí a vytváření jejich programů v oblasti EVVO
- zajištění odpovídající vzdělanosti a informovanosti zaměstnanců ústředních správních úřadů

Ve SP EVVO a EP jsou navrženy strategické oblasti, cíle a opatření. Aby bylo dosaženo vize, tedy, aby byl systém EVVO a EP kvalitní a účinný, musí **vyváženě rozvíjet všechny důležité znalosti, dovednosti a postoje, zaměřovat se na klíčové environmentální souvislosti a témata** a musí být **stabilní i otevřený pestrosti a změnám, založený na spolupráci a síťování, dobře komunikovaný veřejnosti a veřejné správě.**

Proto je SP EVVO a EP uspořádán do následujících 5 strategických oblastí, z nichž se 4 zaměřují na klíčové parametry systému a pátá na vlastní obsah EVVO a EP (cíle a témata) a v nichž jsou formulovány cíle a opatření směřující k dosažení vize:

- 1) Udržitelnost systému a prostředí pro EVVO a EP
- 2) Kvalita, diverzita a inovace v EVVO a EP
- 3) Spolupráce, síťování, propojování v EVVO a EP
- 4) Posilování postavení a porozumění EVVO a EP - propagace, PR, popularizace
- 5) Vzdělávací cíle a relevantní témata EVVO a EP

Obsah a specifika jednotlivých strategických oblastí viz návrh SP EVVO – www.env.cz .

Návaznost Akčního plánu EVVO Libereckého kraje pro roky 2016-2020 na Státní program EVVO a EP je uvedena u jednotlivých opatření v tabulce číslem strategické oblasti (SO).

4) Způsob financování systému EVVO

Stávající způsob financování environmentální výchovy v Libereckém kraji vychází ze struktury zdrojů financování středisek EVVO začleněných do sítě Pavučina (STŘEVLIK, SEV DIVIZNA, SEV Český ráj).

Položka	2013 tis. Kč	2014 tisk. Kč	2015 tis. Kč	2013-2015 %
Příjmy celkem	14 324	14 006	15 214	100
Vlastní činnost	2 571	3 214	3 344	21
Dotace EU	3186	2037	2022	17
Dotace centrální	389	421	708	3
Dotace místní	7 751	8 224	8 929	57
Jiné příjmy	478	109	210	2

V případě organizací zřizovaných veřejnou správou činí převládající zdroj příjmů příspěvek zřizovatele. Zanedbatelný není ani příjem z vlastní činnosti. Tyto příjmy jsou doplňovány dotacemi z centrálních zdrojů (MŽP ČR, MPSV ČR) a dotačními prostředky z evropských fondů. Zejména druhé jmenované v čase značně kolísají a nelze je považovat za stabilní spolehlivý zdroj pro financování EVVO.

Z hlediska dlouhodobého výhledu EVVO je nezbytné počítat zejména se stabilními zdroji financování, mezi které spadají dotace z centrálního rozpočtu ČR, dotace z místních rozpočtů a výnosy z vlastní činnosti. Tyto zdroje by měly pokrýt základní strukturu EVVO v Libereckém kraji.

Finanční prostředky evropských fondů doporučujeme využívat zejména na jednorázové rozvojové prostředky, které do systému přinesou novou infrastrukturu, případně nové znalosti a způsoby, nelze je však považovat za trvalý zdroj finančních prostředků pro udržení a realizaci systému EVVO.

Z evropských dotačních programů jsou využívány zejména OPVK (ve stávajícím plánovacím období OPVVV), program přeshraniční spolupráce Cíl3 a OPŽP. Využití OPVVV předpokládá úzké partnerství s mateřskými, základními a středními školami, pro jejichž potřeby je program primárně určen.

Financování EVVO Libereckým krajem v letech 2013-2015:

Položka	2013 tis. Kč	2014 tisk. Kč	2015 tis. Kč
Výdaje celkem	7 816	8 275	8 498
Grantový fond	1 400	1 498	1 747
Externí služba hrazená z rozpočtu KÚLK	795	736	676
Vyrovnávací platba STŘEVLIK	5 536	5 924	5 924
Ostatní výdaje	85	117	151

Na základě výše uvedených skutečností byla formulována opatření v oblasti 6 – financování systému EVVO.

5) Definice oblastí AP 2016-2020

Pro lepší orientaci a ucelenost byla opatření AP 2016-2020 rozdělena do 6 oblastí, které byly definovány takto:

1. Systém EVVO

Posílit a podporovat infrastrukturu sítě EVVO v kraji, především poskytovatelů služeb v oblasti EVVO (středisek ekologické výchovy, NNO, zoologické zahrady, muzea, galerie a další subjekty). Podporovat posilování sítě EVVO i v místech kde se dnes síť jeví jako nedostatečná. Ukotvit a přesně nadefinovat roli krajského střediska ekologické výchovy STŘEVLIK v této síti – STŘEVLIK má roli jednotící, metodickou a podporuje ostatní poskytovatele služeb. Systém bude doplňován a udržován. Role KÚLK spočívá především ve vytváření podmínek pro rozvoj environmentální výchovy a osvěty na jeho území včetně podpory celého systému.

2. Zvyšování kvality poskytovaných služeb v oblasti EVVO pro všechny cílové skupiny

Podpora kvalitativního posunu v oblasti EVVO (jak v rovině efektivity, tak v rovině obsahové a metodické). Jednou z cest je uveřejňování příkladů dobré praxe, udělování cen a ocenění (ocenění „Ještědská MRKEV“ – nositelem tohoto projektu oceňování je doposud SEV DIVIZNA, jedná se o ocenění prestižní v 6 kategoriích). Síť středisek ekologické výchovy Pavučina (zastřešující celostátní organizace) vypracovala postup certifikace středisek ekologické výchovy (včetně hodnotících kritérií a mechanismu udělování), který směřuje ke zvyšování kvality poskytovaných služeb jednotlivých SEV. Je to jediný systém certifikace v této oblasti v ČR. Je veliký předpoklad, že Liberecký kraj díky podpoře této certifikace posune kvalitativně poskytovatele služeb EVVO výše než je nynější standard.

3. Metodická podpora EVVO ve školách

Jedná se podporu, která zefektivní metodickou pomoc určenou pro školy všech stupňů a typů škol. Podpora zahrnuje víceleté ověřené sítě škol a školek, které jsou v environmentální výchově ochotni pracovat více než je standard (MRKEV, Mrkvička, Ekoškola, Ekoškolka, Škola pro udržitelný rozvoj, popřípadě další pokud vzniknou a svým charakterem obsahu a činnosti budou odpovídat). Dále pak podporuje zahrnování kvalitní environmentální výchovy jako průřezového tématu v rámci školních vzdělávacích programů a samozřejmě i podporu příkladů dobré praxe.

4. Přímé aktivity EVVO s okamžitým dopadem - veřejnost

Jedná se o akce pro širokou veřejnost a o šíření potřebných informací z oborů, které se dotýkají předmětu zájmu (oblast ochrany přírody, ekologie, lesnictví, vodního hospodářství, odpadového hospodářství, ochrany ovzduší, zemědělství, spotřebitelství a dalších relevantních oborů). Podchytit a informovat co nejširší veřejnost, možnost informovat o problémech, potřebách kraje a vývojových trendech.

5. Snižování negativního dopadu veřejného sektoru na ŽP

Podpora přímých opatření sloužících ke snižování negativního dopadu veřejného sektoru na ŽP a zejména jejich demonstračního charakteru, který přispívá k propagaci těchto opatření a motivaci veřejnosti k jejich následování. Týká se oblasti veřejné správy a všech úrovní školství. Stávající opatření jsou často nedostatečná a zejména je opomíjen jejich výchovný efekt.

6. Financování systému

Jedná se o účinné využití stávajících veřejných prostředků alokovaných do environmentálního vzdělávání pro další rozvoj systému, vytvoření mechanismů podporujících získávání nadregionálních zdrojů financování a jejich zpřístupnění realizátorům EVVO.

6) Cíle a opatření AP 2016-2020

1. Oblast: Systém EVVO

Popis oblasti: Posílit a podporovat infrastrukturu sítě EVVO v kraji, především poskytovatelů služeb v oblasti EVVO (středisek ekologické výchovy, NNO, zoologické zahrady, muzea, galerie a další subjekty). Podporovat posilování sítě EVVO i v místech kde se dnes síť jeví jako nedostatečná. Ukotvit a přesně nadefinovat roli krajského střediska ekologické výchovy STŘEVLIK v této síti – STŘEVLIK má roli jednotící, metodickou a podporuje ostatní poskytovatele služeb. Systém bude doplňován a udržován.

Opatření:

(pozn.: finanční zabezpečení je uvedeno v částkách za jeden kalendářní rok)

1.1. Obnovit Poradní skupinu (PS) – odbornou skupinu pro EVVO složenou ze zástupců pedagogické obce, poskytovatelů služeb EVVO, veřejné správy a akademické sféry – jako poradní orgán – konstituovat jeho pozici v rámci Libereckého kraje a aktéry v oblasti EVVO, stanovit statut (včetně složení a mandátu), pracovní náplň a komunikační strategii				
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	2016	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	30.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

1.2. Jasně definovat strukturu systému EVVO v Libereckém kraji a určit funkce jednotlivých složek systému tak, aby bylo vytvořeno vhodné zázemí pro rovnoměrné pokrytí Libereckého kraje nabídkou kvalitních EVVO služeb (s důrazem na „bílá místa“)				
Participující subjekty:	KÚLK PS	Termín realizace:	2016	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

1.3. Podporovat vznik nových poskytovatelů služeb z oblasti EVVO z tzv. „bílých míst“ například formou vhodné propagace prostřednictvím krajských médií a www stránek, zacílenou alokací grantového fondu či přímou podporou				
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

1.4. Formulovat konkrétní hodnoty indikátorů k jednotlivým opatřením na základě schváleného rozpočtu				
Participující subjekty:	KÚLK PS	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	30.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

1.5. Připravovat a realizovat větší projekty na podporu činnosti SEV v Libereckém kraji				
Participující subjekty:	STŘEVLIK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1,5
Finanční zabezpečení:	300.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

zabezpečení:	financování:			
1.6. Propagace a medializace v oblasti systému EVVO prostřednictvím prostoru Libereckého kraje v médiích, www.ekovychovalk.cz a zpravodaji				
Participující subjekty:	KÚLK STŘEVLIK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1,4
Finanční zabezpečení:	50.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajícího rozpočtu	

1.7. Navýšení pracovních kapacit na OŽPZ KULK s ohledem na úkoly vyplývající z akčního plánu				
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	200.000,-	Způsob financování:	Navýšení mzdových prostředků pro OŽPZ	

2. Oblast: Zvyšování kvality poskytovaných služeb v oblasti EVVO pro všechny cílové skupiny

Popis oblasti: Podpora kvalitativního posunu v oblasti EVVO (jak v rovině efektivity, tak v rovině obsahové a metodické). Jednou z cest je uveřejňování příkladů dobré praxe, udělování cen a ocenění (ocenění „Ještědská MRKEV“ – nositelem tohoto projektu oceňování je doposud SEV DIVIZNA, jedná se o ocenění prestižní v 6 kategoriích). Síť středisek ekologické výchovy Pavučina (zastřešující celostátní organizace) vypracovala postup certifikace středisek ekologické výchovy (včetně hodnotících kritérií a mechanismu udělování), který směřuje ke zvyšování kvality poskytovaných služeb jednotlivých SEV. Je to jediný systém certifikace v této oblasti v ČR. Je veliký předpoklad, že Liberecký kraj díky podpoře této certifikace posune kvalitativně poskytovatele služeb EVVO výše než je nynější standard.

Opatření:

(pozn.: finanční zabezpečení je uvedeno v částkách za jeden kalendářní rok)

2.1. Podporovat propagování příkladů dobré praxe v oblasti ochrany životního prostředí, prostřednictvím www stránek, médií, TK, TZ,...				
Participující subjekty:	KÚLK Lesy ČR SEV	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 2,4
Finanční zabezpečení:	50.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících rozpočtů	

2.2. Propagovat nabídku ověřených a kvalitních vzdělávacích aktivit na www.ekovychovalk.cz (příklady dobré praxe, doporučení, reference,...)				
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 4
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

2.3. Motivovat poskytovatele služeb EVVO k vstupu do procesu certifikace – uhrazení části poplatku na certifikaci				
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 2,4
Finanční zabezpečení:	40.000,-	Způsob financování:	Grantový fond Libereckého kraje	

zabezpečení:	financování:
--------------	--------------

2.4. Udělovat cenu Ještědská MRKEV – jednou za 3 roky				
Participující subjekty:	DIVIZNA KÚLK PS	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 2,4
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	Externí služba hrazená z rozpočtu KÚLK	

2.5. Podporovat vzdělávání pracovníků SEV a dalších poskytovatelů služeb EVVO (lektorů, řídicích pracovníků,...).				
Participující subjekty:	KÚLK STŘEVLIK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 2
Finanční zabezpečení:	100.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajícího rozpočtu STŘEVLIKU	

3. Oblast: Metodická podpora EVVO ve školách

Popis oblasti: Jedná se podporu, která zefektivní metodickou pomoc určenou pro školy všech stupňů a typů škol. Podpora zahrnuje víceleté ověřené sítě škol a školek, které jsou v environmentální výchově ochotni pracovat více než je standard (MRKEV, Mrkvička, Ekoškola, Ekoškola, Škola pro udržitelný rozvoj, popřípadě další pokud vzniknou a svým charakterem obsahu a činnosti budou odpovídat). Dále pak podporuje zahrnování kvalitní environmentální výchovy jako průřezového tématu v rámci školních vzdělávacích programů a samozřejmě i podporu příkladů dobré praxe.

Opatření:

(pozn.: finanční zabezpečení je uvedeno v částkách za jeden kalendářní rok)

3.1. Poskytovat metodický a informační servis prostřednictvím sítí MRKEV a Mrkvička, nabízet vzdělávací aktivity, materiály, pořádat krajská setkání (minimálně jednou ročně), podporovat rozvoj těchto sítí				
Participující subjekty:	DIVIZNA STŘEVLIK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 3,2
Finanční zabezpečení:	260.000,-	Způsob financování:	Externí služba hrazená z rozpočtu KÚLK Stávající rozpočet STŘEVLIKU	

3.2. Uspořádat minimálně 2 odborné semináře na podporu začleňování EVVO do ŠVP všech typů a stupňů školských zařízení, informačně a metodicky podporovat tuto činnost				
Participující subjekty:	SEV	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 3
Finanční zabezpečení:	30.000,-	Způsob financování:	Externí služba hrazená z rozpočtu KÚLK	

3.3. Začlenit pedagogy a studenty vysokých a středních škol do aktivit a výzkumu v oblasti EVVO a oborů, které s tématem souvisí (pedagogické dovednosti, osobnostní rozvoj,...) formou praxe studentů na SEV, zpracování diplomových prací využívajících aktivity SEV				
Participující subjekty:	STŘEVLIK SEV Lesy ČR	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1,2,3
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

zabezpečení:		financování:		
3.4. Realizace vícedenní akreditované vzdělávací akce pro řídící, pedagogické i nepedagogické pracovníky s finanční podporou KÚLK (například krajský veletrh EVP či poprázdňinový workshop)				
Participující subjekty:	KÚLK DIVIZNA	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 2
Finanční zabezpečení:	70.000,-	Způsob financování:	Externí služba hrazená z rozpočtu KÚLK Účastnické poplatky	

3.5. Zajistit realizaci a rozvoj víceletých programů, které mají praktický dopad na chod škol s přesahem k obcím (Ekoškola, Ekoškola, Škola pro udržitelný rozvoj)				
Participující subjekty:	DIVIZNA KÚLK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 2,3,5
Finanční zabezpečení:	200.000,-	Způsob financování:	Externí služba hrazená z rozpočtu KÚLK Nadace Partnerství a SEVER – program ŠUŽ	

4. Oblast: Přímé aktivity EVVO s okamžitým dopadem - veřejnost

Popis oblasti: jedná se o akce pro širokou veřejnost a o šíření potřebných informací z oborů, které se dotýkají předmětu zájmu (oblast ochrany přírody, ekologie, lesnictví, vodního hospodářství, odpadového hospodářství, ochrany ovzduší, zemědělství, spotřebitelství a dalších relevantních oborů). Podchytit a informovat co nejširší veřejnost, možnost informovat o problémech, potřebách kraje a vývoje trendech.

Opatření:

(pozn.: finanční zabezpečení je uvedeno v částkách za jeden kalendářní rok)

4.1. Realizace akcí pro veřejnost (ekodny, Den Země, Den zvířat, regionální produkty,...)				
Participující subjekty:	KÚLK Lesy ČR SEV	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 2,4,5
Finanční zabezpečení:	840.000,-	Způsob financování:	Externí služba hrazená z rozpočtu KÚLK	

4.2. Šíření informací o akcích pro veřejnost prostřednictvím www stránek a prostřednictvím médií				
Participující subjekty:	KÚLK STŘEVLIK SEV Lesy ČR	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 4
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících rozpočtů	

4.3. Koordinovat termíny konání akcí pořádaných jednotlivými aktéry EVVO				
Participující subjekty:	KÚLK STŘEVLIK SEV Lesy ČR	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 4
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

5. Oblast: Snižování negativního dopadu veřejného sektoru na ŽP

Popis oblasti: Podpora přímých opatření sloužících se snižování negativního dopadu veřejného sektoru na ŽP a zejména jejich demonstračního charakteru, který přispívá k propagaci těchto opatření a motivaci veřejnosti k jejich následování. Týká se oblasti veřejné správy a všech úrovní školství. Stávající opatření jsou často nedostatečná a zejména je opomíjen jejich výchovný efekt.

Opatření:

(pozn.: finanční zabezpečení je uvedeno v částkách za jeden kalendářní rok)

5.1. Propagace environmentálně šetrných výrobků z Libereckého kraje					
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO:	SO 1,2,3,5
Finanční zabezpečení:	30.000,-	Způsob financování:	Externí služba hrazená z rozpočtu KÚLK		

5.2. Nastavit systém podpory zavádění environmentálně šetrných postupů a technologií na území Libereckého kraje					
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO:	SO 1,2,4
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků		

5.3. Metodická podpora vzdělávacího využití opatření vedoucích ke snížení dopadů veřejného sektoru na životní prostředí včetně investičních akcí (např. úspory energií ve veřejných budovách) formou začlenění do realizovaných vzdělávacích aktivit					
Participující subjekty:	STŘEVLIK DIVIZNA	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO:	SO 5
Finanční zabezpečení:	40.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků		

5.4. Informační a metodická pomoc v oblasti snižování dopadu provozu veřejného sektoru na ŽP včetně vzdělávání odpovědných pracovníků					
Participující subjekty:	STŘEVLIK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO:	SO 2,5
Finanční zabezpečení:	200.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajícího rozpočtu Účastnické poplatky		

6. Oblast: Financování systému

Popis oblasti: Jedná se o účinné využití stávajících veřejných prostředků alokovaných do environmentálního vzdělávání pro další rozvoj systému, vytvoření mechanismů podporujících získávání nadregionálních zdrojů financování a jejich zpřístupnění realizátorům EVVO.

Opatření:

(pozn.: finanční zabezpečení je uvedeno v částkách za jeden kalendářní rok)

6.1. Připravit systém předfinancování projektů pro aktéry v oblasti EVVO z rozpočtu Libereckého kraje včetně návrhu podmínek a kritérií				
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	2017	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

6.2. Připravit systém financování aktivit EVVO krajského významu realizovaných aktéry EVVO				
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	2017	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

6.3. Zajistit koncepční rozdělení prostředků Národní sítě EVVO (poskytovaných MŽP ČR) včetně kritérií pro přidělení				
Participující subjekty:	KÚLK PS STŘEVLIK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	30.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

6.4. Vyčlenit prostředky z rozpočtu Libereckého kraje na kofinancování Národní sítě EVVO ve výši příspěvku MŽP				
Participující subjekty:	KÚLK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	350.000,-	Způsob financování:	Alokací v rozpočtu	

6.5. Zajistit kofinancování projektů pro rozvoj a podporu sítě EVVO v Libereckém kraji z nadregionálních zdrojů dle opatření 1.5.				
Participující subjekty:	STŘEVLIK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1,3
Finanční zabezpečení:	300.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajícího rozpočtu	

6.6. Metodická pomoc při přípravě projektů dalších aktérů v oblasti EVVO (SEV, NNO, obce,...)				
Participující subjekty:	KÚLK STŘEVLIK	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	50.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

6.7. Snížení režijních nákladů STŘEVLIKu a alokace uspořené prostředků na rozvoj činnosti dalších aktérů v oblasti EVVO				
Participující subjekty:	STŘEVLIK	Termín realizace:	2018	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	-	Způsob financování:	-	

6.8. Při finanční podpoře organizací a akcí EVVO zohlednit místa s nedostatečnou nabídkou služeb EVVO formou cílené alokace grantových fondů, případně hodnotících kritérií				
Participující subjekty:	KÚLK PS	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

6.9. Revidovat a případně upravit kritéria a zaměření grantového fondu pro podporu EVVO dle potřeb Libereckého kraje popřípadě dle potřeb dalších relevantních subjektů.				
Participující subjekty:	KÚLK PS	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1,4,5
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

6.10. Navazovat partnerství se školami pro rozvoj čerpání prostředků z OP VVV				
Participující subjekty:	SEV	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1,3
Finanční zabezpečení:	20.000,-	Způsob financování:	V rámci stávajících mzdových prostředků	

6.11. Alokovat prostředky z rozpočtu Libereckého kraje do grantového fondu na podporu aktivit v oblasti EVVO				
Participující subjekty:	SEV	Termín realizace:	průběžně	Státní program EVVO: SO 1
Finanční zabezpečení:	1.800.000,-	Způsob financování:	Alokace v rozpočtu	